

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marți, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălănitare pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administrațiunea tipografiei archidiecezane, Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Adolf Steiner în Hamburg (Germania).

Correspondențele sînt a se adresa la:

Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.

Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, 3 Septembrie.

În atmosfera politică este ceva neliniscitoriu. Pentru cei neinițiați în secretele cabinetelor, acel ceva n'are forma, după care să i se poată da un nume mai pozitiv sau să exprime ceva mai aievea.

Crisa din ministeriul nostru de esterne abia a atras atențiunea lumii politice, care privesc lucrurile de din afară, ca să ia aminte, că are să se întempe ceva. Repețițiunea cu care a venit criza și unele împregiurări, ce a premers crizei, a dat nasceră la multe comentare și esplicări. Mai întăiu se părea, că ea stă în legătură numai cu schimbări din lăuntru monarchiei. N'a trecut însă decât săptămâni la mijloc și lumina care devine tot mai intensivă, ne descopere, că criza are legături, cari trec peste afacerile din sfera mai strîmtă a monarchiei. Atăta până acum, fără de a cunoaște lămurit, care sînt afacerile care au adus-o și în ce legături stă ea cu afacerile acele.

Este semnificativ, că în presa ungurească, în timpul din urmă se face puțină vorbă de criza internă, ba am pute dice, că larma cea mare cu „ducerea” lui Tisza a amuțit. Tot ce ne mai aduce aminte de nescari mișcări în viața politică internă sînt după conferențele constituționalilor de dincolo de Laita: demonstrațiunile de împăcare, ce se urmează între elementul nemțesc și cel tot dincolo de Laita. Certele dintre foile maghiare și croatice, căci sînt și de aceste, au încă o natură atît de neînsemnată și efemeră, încât din ele nu se poate combina nimica de mai mare importanță.

Și ocuparea Novi-Bazarului este până acum atît de *piano* tratată, încât nici dintr'însa nu ni s'ar pără justificată deducțiunea unei schimbări politice în dimensiuni mai mari, a cărei urmare să cerea indispensabil retragerea lui Andrassy și o criză ministerială în Budapesta.

Cu toate aceste, scirea despre du-

cere a lui Andrassy remăne constantă. Ea e susținută de asemenea în castrele adversarilor și amicilor lui Andrassy.

Trebuie așa dară să existe un motiv, necunoscut de lumea neinițiată în secretele diplomației, un motiv ponderos, care pretinde, ca contele Andrassy să facă loc altuia pe fotoliul ministeriului de esterne.

Cuvintele principelui de coroană, reproduse și de noi în revista politică din nrul premergătoriu, orice comentari s'ar da, însemnează, că în atmosfera politică din afară este ceva ce se poate țermurî numai cu entuziasmul patriotic al bravilor fii chie-mați de-a apăra la cas de lipsă patria, — între marginile care monarchia nu are cuvânt a se teme de pericol. Va să dică, cuvintele acele ar însemna, că în afară de monarchie există ceva, ce poate aduce lucrurile acolo, încât monarchia să aibă lipsă de-a lua o pozițiune hotărîtă în careva parte în afară. Mai sînt o mulțime de împregiurări, cari ne fac să presupunem, că constelațiunea politică esternă de până aci este schimbată și că aceasta cere, ca în noua constelațiune alt bărbat să conducă afacerile esterne ale monarchiei.

Combi-națiunea aceasta o îndreptătesc și faimele, cari sboară în lume, încă fără destulă consistență: odată despre o alianță germano-ruso-austro-ungurească, de altădată, despre o alianță germano-austro-ungurească cu variațiunea încât privesc pe cea din urmă, că i se alătură și epitetul sau adausul: englezăscă. Întemplantarea dela Cabul, în Afghanistan, în care este probabil, că și Rusia este amestecată, duc pre om prea lesne la cutelul, că Anglia are indemn destul a se asoția cu acei, cari vor fi contra Rusiei.

Ori-cum ar fi, situațiunea este de așa, încât monarchia, dacă nu se află deja, în tot momentul poate veni în pozițiuni prea serioase. Acei ce stau în fruntea ei au tot dreptul dacă își

bat capul să afle căile potrivite pentru de-a găsi evenimentele cele mari monarchia într'o pozițiune de-a pute stă liniscită față cu cea ce ar fi să vină.

Nemții din Cislaitania au priceput situațiunea și pericolii ce conține situațiunea și caută, cel puțin în ochii lumii, să se arate, că vor să se și poarte după cum cere situațiunea. Ei după cum ne spun foile vieneze au primit în Budweis reuniunile cehice de cântări într'un mod foarte preventoriu. Primirea aceasta a avut cel mai frumos resunet la Cehi. Pentru că la 7 Septembrie, când cântăreții Nemți din Boemia s'au întrunit la Praga, 1100 la număr, Cehii s'au adoptat, a le face o întemplantare festivă din cele mai frumoase, așa încât în urma urmelor Cehii și Nemții din Boemia au serbat o adevărată serbătoare de împăcare.

Ce se întemplantă la noi, dincoace de Laita în același timp? Departe de a avé și noi fericirea de asemenea festivități, între altele diarul „Hon”, vine și împropetează și amăresce diferențele între naționalități, silindu-se a argumenta din nou, că naționalitățile nemaghiare trebuie să renunțe la limbile lor în favorul limbii maghiare. Este adevărat, că articolul respectiv are în vedere numai scoalele medie de „limbi diverse”, însă din direcțiunea pornită cu scoalele populare, dar mai cu samă din argumentațiunea, cu carea se justifică introducerea limbii maghiare, ca limbă de propunere în scoalele medie, se vede, că cetățenii statului unguresc cu timpul trebuie să scie toți unguresce, cu alte cuvinte, să devină Maghiari.

„Hon” susține, că „este faptă dovedită și afară de toată îndoială, că toate naționalitățile, ce locuiesc astăzi în Ungaria, n'au fost aici în timpul ocupațiunei, ci au descălecat aici mai târziu.” Nu voim să ne ocupăm aici, pentru că nici nu este locul, cu absurditatea aceasta neisto-

rică. Constatăm însă că compatrioții maghiari, în loc de-a mulcomi spiritele se străduiesc cu argumentări neadeverate, a sēmăna în naționalitățile nemaghiare neîncredere și temere de existența lor.

Nepolitica aceasta nu ține compt nici de situațiunea din afară, nu se conformează însă nici purtării aceloră, cu care au domnit Maghiarii împreună preste celelalte naționalități din monarchie de la 1867 încoace.

Maghiarii prin purtarea lor nepăsătoare față cu celelalte naționalități iau o responsabilitate foarte mare asupra și.

Soartea cea bună a monarchiei însă a fost și va fi și în viitor de așa, încât să nu atârne numai dela responsabilitatea Maghiarilor. Nenorocitele expermente cu impunerea elementului lor vor înstrăina ce e drept pe naționalități de Maghiari, dar cu toate aceste ele vor rămăne strinse pe lângă monarchie. Aceasta, sperăm că va fi odată condusă de bărbați de aceia, cari vor sci ține samă de dreptele aspirațiuni ale fie-cărei naționalități, căci o cere interesul totalității sale.

Împregiurarea aceasta ne inspiră credința, că și nuorii ce se ridică pe orizontul politic acum, vor trece preste noi, fără a lăsa în urmă vre-o pagubă.

Revista politică.

Sibiu, în 31 August.

Protestanții din Ungaria, în conventele lor din Dobretin, cât și din Budapesta, au început lupta contra ministeriului unguresc pentru de ași apăra scoalele medie de influența prea mare din partea ministeriului. Suntem curioși a sci, care va fi sfîrșitul acestei lupte și că vor fi protestanții de astădată tot așa de norocoși ca în zilele ministriului absolutistic Thun, de fericită memorie.

Acușițiunea Bosniei și Erțegovinei dă ansă la debateri foarte

FOIȚA.

Soran

sau

Împăratul corbilor.

(A XIV-a poveste populară românească, esplicată).

(Înceiere.)

Note

la povestea publicată de Dr. A. M. Marienescu.

9. Fata cântăreață de mare. Paza codrilor, Tata pădurii.

Eară atâtea materii încât să nu le mai gat, dar de astădată numai despre fata de mare.

Sirenele au fost musele de mare, o espreșiune a suprafeței netede a mării și ele au fost apucătoare, seducătoare, amăgitoare, viclene. Sub suprafață sînt steanuri de piatră, lagune, cari sînt periculoase pentru lunturi. Odiseu în călătoria sa spre apus s'a întălnit cu sirenele, fetele, muierile de mare. Cântarea lor așa era de minunat frumoasă, încât luntrași zeitau patria și familia, ele

și înșelă pe insula, unde pe liveți verzi le cânta, dar apoi îi nimicia; pentru aceasta pe țermii mării era plin de oameni morți, și de oase. Sirenele au fost închipuite ca și nesce paseri cu cap femeiesc (Preller I 431 II 460). Sirenele se dic a fi fost 2, sau trei, sau 4, dară e numai una, Sirius, steaua din constelațiunea cănelui mare, ca și parte feminină, e caniculă, e acea Sirenă. Fete de mare au fost sirenele, (ca și Scylla cu cap de căne) pentru că Sirius = canicula prin înălțarea sa heliacă, în Grecia înscințază întrarea jumătății de an umedoase și iernoase, și a fost personificațiune femeiască, față cu bărbătescul Sirius. Cum că Sirena s'a tras cătră Odiseu, arată natura de gen, căci Od. e nepotul lui Aulolykos (lup) fiul lui Laertes (larii se îmbrăcau în pei de căne), și Od. însuși se numește Vulpe (*ἄδων*), eară Hecuba, strămutată în cățea, a fost sclava, concubina lui (F. Nork p. 113).*)

Fata de mare = Sirena după mitul vechiu representă dară toamna ploioasă, și

*) În povestea „urșul cu ochii în frunte” am dovedit că Odiseu e un predicat a lui Hermes = luceafer.

în poveste, după cei 3 împărați, în locul toamnei ea figurează.

După mitul vechiu, a fost jumătate pasere, jumătate femeie, după poveste jumătate pesce.

Dar în Syria și Palestina, Aphrodite = Venus a fost închipuită jumătate muier, jumătate pesce, și pescii i-au fost sacri (Preller I. p. 191).

F. Nork în Mythologie der Volksmärchen p. 966, citează un lucru minunat, cumcă există în natură fata de mare.

Dr. Philipp plenipotențiatul societății misionare din Londra, serie în 26 Aprilie 1822 din orașul Cap, de lângă capul Bunei speranțe: Astăzi am vîdut o fată de mare, carea tocma acum s'a arătat prin oraș. Eu am privit astfel de creatură totdeauna de fabuloasă, dar acuma o vîd cu ochii, și nu cred ca să fie ajuns în Anglia vr'o descriere despre așa creatură, pentru aceasta o descriu. Capul e cam de mărimea unei măiemuce mari, cu păr negru, pe buze deasupra și pe falcă încă este ceva păr, falcile sînt scoase, fruntea apesată, celelate sînt regulate și mai mult seamănă omului decât maiaucei. Urechile, nasul, buzele, falcile pieptul, țîțele, degetele și unghiile sînt a-

semeni oamenilor, șelele ridicate, și are oase de piept (clavolis) ce n'au maiaucele, dinții regulați, afară de cei cănesci (canines) cam sēmăna celor cănesci.

Fata era de 3 urme de lungă, și asemănarea ei cu omul înceată de loc sub piept, țîțe, între cari are arpile pescilor, și în jos samănă unui pesce mare de felul Salmen-ilor, e acoperită cu solzi, și cătră coadă sînt întocmai ca și la pesci; în partea, unde e trup omenesc solzi sînt de tot rari și abia se vîd, etc. Spune că fata de mare s'a prins la țermii Chinei, de acolo s'a adus la Batavia, unde căpitanul Cades a cumpărat-o cu 50 de taleri spanioli, acestuia i s'a îmbiat 10,000 de taleri, dar nu o vinde, ci pe luntrea Liori călătorește doară la Londra, și verosimil va espune acolo acest animal.

10. Petru în casa împăratului corbilor se ascunde sub troaca de sub pat, împăratul se culcă, dimineata își ie arcu și pleacă la vînat.

Petru, fiind luceaferul a trebuit să se ascundă de împăratul corbilor, ca și soare căci acestia nu pot sta în față. Dacă ne aducem aminte de cele sub 8. b) Când Hermes sta înaintea lui Zeus și Apollo e aco-

serioase în presa internă și cu deosebire în presa maghiară. Este vorba, cine să aibă administrațiunea acestor țeri, Cis-sau Transilvania? După ce ce se poate vedea, administrațiunea Bosniei și Erțegovinei ar fi să o conducă guvernul central comun. În contra acesteia se ridică temerica se vată sistemul dualistic; căci dacă s'ar lărgi pe calea aceasta competența ministeriului central comun și competența delegațiilor, nu se poate ști, unde se va oprî această lărgire.

Privitoriu la situațiunea esternală scrie „*Journal des Debats*” următoarele:

„Fără a tăgădui interesul armatei al operațiilor care a început armata austriacă și care lasă poarta deschisă la toate surprinderile unei campanii în țară necunoscută, e drept de-a nota totuși însemnătatea politică a deciziunii luate în această privință de guvernul austro-ungar. Ori-ce s'ar fi dis-a supra motivelor deciziunii comitetului Andrassy, persoanele inițiate rămân convinse, că ocuparea Novibazarului a fost, dacă nu cauza unică, cel puțin cauza de căpetenie a retragerii ministeriului comun al afacerilor străine. Comitele Andrassy, pentru a suprima negreșit reaua impresiune ce produsese la curte negocierea convențiunii austro-turcesci care limita dreptul de suveranitate asupra teritoriului desemnate pentru ocupare, propunea ca trupele austriace să înainteze imediat în sangiacul Novibazar. Partida militară, ministrul de rebel, comitele de Bylandt, comitele Taaffe, capul cabinetului cislaitan, amic din tinerețe al împăratului, și chiar împăratul esitau de-a intra pe această cale. Ministrul de rebel și șefii militari instruiți prin experiența celei din urmă campanii din Bosnia și Erțegovina, se temeau de a se arunca cu ușurință într-o aventură; noul președinte al cabinetului cislaitan din parte-i nu era silit de-a consimți la un nou act de atâta însemnătate înainte de-a cunoaște dispozițiunile noului Parlament, înaintea cărui avea să poarte răspunderea.”

„În fața tuturor acestor rezistențe combinate, comitele Andrassy doritor de alt-fel de-a lua un repaos bine meritat, își demise demisiunea. E de așezat de-a aminti acum, ce față luaseră lucrurile și cum situațiunea, mai atâtă destul de complicată, s'a lămurit puțin câte puțin.”

„Cei doi împărați, al Germaniei și al Austriei, s'au întâlnit la Gastein; după câte-va zile, comitele Andrassy a avut lungi conferențe la Viena cu marii duci, capii armatei; s'a dus apoi la Gastein spre a se întâlni cu

perit cu măramă, când se bagă în pesteră sa asemenea, așa în casa împăratului corbilor. Troaca aub pat etc. are înțelesul măramii. La Stefan Ivașco e, că Petru ajungând la Soare, acesta l-a scos, ce e idee cunoscută la povestire noastă, dar anulogă cu cea de sub măramă, că luceafărul nu se vede. Preller II p. 294 dice: Apollo e deul luminii și luminării, Hermes al întunecimii și întunerecului, așa încât cercurile lor se ating (în murgit). H. ascunde lumina zilei în toată sara, Ap. o scoate în toată dimineața din pesteră ascundătoare.

Așa în poveste vedurăm că împăratul corbilor așa ajunge acasă, și depune arcul și săgețile, sunt rațele soarelui; pentru aceasta deii de lumină sunt vânători.

Vedem pe împărăteasa cu visurile pe împăratul în somn. Aci eară e legătură cu Hermes. În Preller I 314 se dice: H. a fost deul somnului, în Iliada și Odeseia cu un băț adoarme străjile Grecilor, și cu acela deschide ochii oamenilor, așa precum vrea, așcheliu a făcut cu Argos. (Lucaferul venind sara aduce somnul pe visul, ducându-se dimineața desteaptă pe oameni).

H. vine cu bățul și la ochii mei, mă culc, să mai visez de povestile Românilor.

Timișoara Aprilie 1879.

Marienescu.

d. de Bismarck și, în urma acelor tratări, a fost adoptat de guvernul austriac proiectul pentru ocuparea imediată a sangiacului Novi Bazar, care aduseseră într'un mod mai mult care adușese în retragerea ministrului afacerilor străine.”

„Acum operațiunea militară a început, și comitele Andrassy demisionat, rămâne provisoriu la afaceri pentru a dirige executarea ei. Această amintire a evenimentelor trecute era necesară; ea e de ajuns, în orice caz pentru a esplica sensul politic al căror martur este Europa. Ar fi lesne poate de-a descoperi în cele ce am narat originile rebelului de condeiu între presa rusă și diarele germane; dar cetitorul n'are trebuință de nouă indicațiuni în această privință. Posițiunea Germaniei între Rusia și Austro-Ungaria nu-i permite de ași arăta amicitia într-o parte, fără să provoace îndată de cealaltă parte neîncredere care, cu netemperanța caracterului rusesc, ia iute aspectul unei adevărate ostilități.”

Rusia trebuie că se simte tare, dacă ea în același timp începe ceartă și cu Anglia. Eată ce scrie „*Petersburg*” *Wiedomosti* în privința aceasta:

Rusia și Anglita se află în Asia una în fața celeilalte cu arma la braț. Anglita înaintează dela Sud și Rusia dela Nord. Mai curând sau mai târziu amândouă aceste state vor trebui să se apropie de tot unul de altul, și la esploatarea sa servit pentru amândouă de scop episcopul afgan. Încă un timp foarte scurt, încă câțiva pași și între ambele colosuri nu va rămâne nici o bucățică de pământ liber măcar, și fruntariile lor se vor împreuna. Este natural, că împingerea fruntariilor a două puteri, asemenea ca Anglita și Rusia, să dea naștere cu vremea în Orient depărtat la nesce evenimente atât de sguđitoare pentru lume cum nici nu pot fi prevăzute măcar acum. În vederea acestora se ivesc din când în când păreri atât în Anglita cât și în Rusia care propun câte un arangement paicic între ambele puteri, spre ași împărți sfera lor de acțiune în Asia centrală. Ori-cât de doct ar fi un asemenea arangement, totuși el este greu de executat, fiind-că interesele ambelor State nu sunt tocmai aceleași, pe când politica lor e diametralmente opusă. Rusia, întindându-se spre est, duce cu sine pretutindeni libertatea (!) și dezvoltarea cetățeniei; Anglita, din contră, îngeneponche tot ce cuprinde și întrebunțază popoarele ce supuse în modul cel mai groasnic. Între aceste două felii de politică, nu este posibilă vre-o împăciuire.

Cestiunea Israelită.

III. Industrie și comerț.

(9 Urmare)

Însemnătatea Israelitilor pe piața ocupului din Bucuresci o dovedesc și comitarea de ei dau tribunalului comercial din Bucuresci. Dela 1870 până la 1879 s'au declarat faliti 259 comercianți, între cari 130 creștini și 129 Israeliti. La tribunalul comercial s'au intentat procese în anul 1875 în numeri de 1806, dintre care 870 de Israeliti privați de ori-ce calitate, și 936 de institut de bancă și de creștini; în anul 1876: 2254 de creștini între cari 1177 de cătră Israeliti, 939 de creștini și 138 de institut; în anul 1877: 2012 procese, dintre care 1189 de Israeliti, 765 de creștini și 58 de institut. Au ajuns dar Israeliti și în Bucuresci a fi o putere nu numai prin calitățile cunoscute, dar mai ales prin politica economică mărită.

Au ajuns Israeliti în lătura pe comercianții Români prin îngăduința ce li s'a dat a se aședa ori unde în

țară fără nici o autorisație, fără ca poliția săși fi bătut capul a scii, de unde vin, care e proveniența mărfii adușă și vândută cu prețuri ridicole în detrimentul tuturor comercianților instiți, care e natura operațiilor ce mai fac, și a preveni și a combate mijloacele nelicite și neonesto în comerț. E cunoscut cum în Iași și în diferite orașe ale Moldovei, Israeliti comercianți s'au susținut și ridicat și prin numeroase falimente frauduloase, fără ca justiția săși fi procedat cu rigoare și săși fi pedesit fraudat.

Prin toate aceste cauze, prin diferitele moduri arătate, ear nu numai prin aptitudine, prin muncă reală și cinstită în ramurile de industrie și de comerț Israeliti au isbutit a stăpâni diferitele piațe în țară și a opera capitalurile în mâinile lor. Operațiile însă pe care le caută Israeliti sunt cu deosebire și operațiile care nu reclamă muncă, care nu produc valori, precum sunt operațiile de samsarlic și de comisionari, operații de trafic de tot felul, îndoelnice, operațiile de joc, de bursă și mai ales operații de bani ce ei fac esploatarea și de comerț, starea de strimtorare prosta de miserie.

De aceea ne convingem, când aflăm, că numai în Bucuresci sunt 324 suflete de bancheri și zarafi, 892 comisionari și samsari, 172 inscriși ca arăndași și antreprenori a căror operații mai ales de usură ne sunt prea cunoscute și prin figurarea numelui lor ca creditor de nenumerate ori în cereriu, adresate tribunalului de comerț, 347 rentieri și cari nu se mărginesc în plăcerea traiului odihnit și cari preferă această denumire spre a nu fi apucați între altele și de plata patentei; apoi din 20749 Israeliti constatați ca aflători în anul 1878 în orașul Bucuresci sunt 797 capi de familie sau 2032 suflete fără profesiune, cari din trăiesc din munca cu ziua, din exercițiul unei specii de industrie sau de comerț, dacă nu sunt rentieri, — nu trăiesc decât după urmele traficului și a samsarlicului, din operații neostenitoare care de sigur nu produc valori. Toți acestia constituie 3747 suflete. Acest număr destul de considerabil ar pute fi augmentat prin mulți cari, deși inscriși în statistica pe 1878, ca comisionari, ca calfe, ca comptabili vor fi făcând și operații de samsarlic de bani. Astfel am vedut între alții figurând de multe ori între cererile de protest sau de reclamații făcute la tribunalul de comerț din Bucuresci în numele unui Cromberg, cunoscut ca simplu comptabil la un așa numit antreprenor prea cunoscut pe piața Bucuresci. Și câte alte persoane interpose nu figurează în locul adevăratului speculant, care se sustrage luminei zilei.

Că toate acele suflete nu stau cu mâinile în sin, că cele mai multe operații de bani se fac de cătră ei, despre aceasta ne convingem, când aflăm că din 1025 polițe protestate în anul 1878 sunt 450 ale creditorilor Israeliti, 208 ale băncilor, ear restul a altor creditori de tot neamul. Rar figurează puținii adevărați bancheri Israeliti din Bucuresci, cunoscuți prin operațiile de bani legitime, solide și admisible ce fac; aceia pe cari îi întrebunțază sunt samsari, antreprenori, rentieri, comptabili.

Un proces de presă.

(Urmare)

Acusatul: Pe baza statutelor aprobate de cătră Maiestatea Sa în 6 Septembrie 1861 mi s'a dat ca îndreptariu o programă, după care cam a treia parte a foaiei a trebuit să fie ocupată de documente istorice. Pot eu apoi falsifica un document? Dacă aș fi lăsat afară espresionile aspre din raportul publicat, aș fi comis o falsificare.

Președintele: Nimenea nu vă o-

presce, a împărtăși date istorice. Dar este cu totul altceva, dacă publicați esportatori sumuțătoare.

Acusatul: Repeșesc, că n'am adaus nici un șir la documentul istoric. Precum este cunoscut, eu am fost acusat și înaintea tribunalului reg. din Brașov pentru publicarea aceluiași document, peștrucă se pretindea, că conține politică de di. Tribunalul reg. din Brașov însuși m'a absolvat, deoarece documentul n'ar conține politică de di.

Președintele: Poftește cineva a pune o întrebare?

Procurorul întreabă, dacă Baritiu a provocat pe profesorul Roșu să trimită raportul?

Acusatul: Contra dic cu toată hotărîrea, că aș fi provocat pe profesorul Roșu să trimită documentul.

Procurorul: Profesorul Roșu a depus, că el a trimis documentul lui Baritiu la provocarea acestuia.

Acusatul: Eu am scris lui Roșu, să mi trimită documentul, dacă are preț. Dar eu n'am cunoscut mai înainte cuprinsul documentului.

La cererea procurorului se cetesc apoi mai multe protocoale.

Procurorul vrea să constate că publicațiunea din „*Transilvania*” nu conglăsucesce cu originalul.

După cetirea mai multor acte se constată, că diferențele sunt puține și neînsemnate, fiind aproape numai de natură ortografică, deoarece originalul e scris în parte cu ciriliane.

De aci se nasce apoi un incident, în care acusatul deneagă procurorului competența în cestiune ortografică, susținând mai departe, că nu este înaintea tribunalului, pentru a se justifica în cestiuni lexicografice și ortografice. Procurorul susține competența sa basată în lege și pretinde, ca în înțelesul §-lui 244 a procederei penale acusatul să fie supus unei pedepse disciplinare. Tribunalul reg. însuși nu acceptază propunerea procurorului; ear acesta însinuu recurs.

După acest incident încep pledoariile.

Procurorul Ioan Deesi: (Mai întâi ungurese, apoi nemțesce). Acțiunea se referă la articolul apărut în „*Transilvania*” Nr. 23. (Cetesc articolul incriminat). În publicațiunea aceasta se tractează jalnicele întemplări din anii 1848/49 și Maghiarii sunt porecliti „*Mongoli*,” „*barbari*,” „*hoji*.” Cu aceste insulte se împreunează apoi provocarea, a nu mai da încredere Maghiarilor și a nu primi prietenia lor. Asta de sigur este o sumuțare la dușmăni. Domnul redactor se escusă cu aceea, că ar fi împărtășit raporturi pentru scopuri științifice. El însuși n'a adaus la această publicație nici o observare, dovedind prin aceasta, că și-a însușit și a aprobat cuprinsul publicațiunii. Merită considerație și aceea, că publicațiunea nu conglăsucesce cu originalul.

Dacă dl redactor se provoacă mai departe la aceea, că judecătoria cercuală din Brașov nu are ca judecătoria acestui raport de cătră o foaie nepolitică ca un delict de presă, apoi observ, că delictul de presă este a se deosebi de acusa de astăzi: cel dintăiu își are locul înaintea tribunalelor reg. și nu înaintea juriului. De altmintrelea s'a însinuat recurs în contra sentenței judecătoriai cercuale din Brașov, și instanța mai înaltă a ordonat întregirea.

După toate aceste rog pe domni jurați, să l declare pe acusatul de vinovat după §. 302.

Acusatul George Baritiu: Domnilor jurați! Din pertractare rezultă, că afacerea mea a devenit o cestiune de principiu. E vorba de cestiunea, dacă în patria noastră mai este iertat, a scrie istorie fidelă, dacă mai este permis a publica documente de cuprins istoric, sau ba? Eu stau ca acusat înaintea d-voastre, fiindcă am publicat un document, ce s'a scris înainte cu 30 de ani. Însă dela anul 1852 au cece și și după codicele penal din 1852 în cece de sub tiparii mii de documente despre întemplările anilor 1848/49, fără ca de deosebi să se fi intentat procese de presă. Am adus aci (arată înaintea sa) un teanc întreg de cărți de asemenea cuprins; astfel o mulțime de atari date sunt publicate în „*archivul secret al revoluțiunii ungurese*.”

Ba, în anul 1850 s'au dat ordine la toate oficiile de stat, a nota toate crădimele revoluției. În anul 1851 acest ordin s'a executat și urătorii acelor crădime s'au predat tribunalelor marțiale. Atunci s'au constatat 4834 de crădime, ce nu s'au sêvêrșit pe câmpul bătăliei, ci în casă și în biserică și în contra unor oameni nearmați. S'a publicat și instrucțiunea comisariului guvernului unguresc Beöthy, în care se demândă, aspêndura și pe toți prinșii de rêsboiu, ba chiar și toți suspecții în privire politică. În anul 1852 s'au întregit notările oficiale ale acestor crădime, descoperindu-se încă 1000 de casuri de omor. Numele jertfelor și a ucigașilor s'au publicat în organul oficial „Wiener Zeitung.” Mai târziu istoriograful au susținut chiar un numer de 35,000 de jertfe omorite.

Și raportul incriminat conține o descriere de astfel de crădime, și el de sigur ar fi apărut încă pe atunci în foaia oficială, dacă Sibiul n'ar fi cădut în 11 Martie 1849 în mâinile lui Bem.

Despre crădimele revoluției au apărut publicațiuni în limba nemțescă, maghiară și română; ba literatura maghiară nu e cea mai sêracă în această privință. Unele descrieri ale întâmplărilor sânt false, și este datorința istoriografului, a îndrepta ce e fals.

Publicația „Transilvaniei” prin urmare nu stă singură. Mai amintesc, că în anul acesta a eșit de sub tipariu o istorie de regiment a regimentului de dragoni Savoia și se află de vândare și în librăriile de aici. În cartea aceasta crădimele revoluției sânt descrise pe larg pe 10^{1/2} coli de tipariu, și pe titlul acestei istorie de regiment stă expres, că aceasta din urmă s'a scris „la mândat mai înalt.” Dacă fie-care fiu al acestei patrie poate face aceasta, ba precum dovedesce această istorie de regiment, trebuie să facă aceasta, apoi cum să fiu eu singur pedepsit pentru aceasta? Dacă totuși există intenția a mă pedepsi, atunci trebuie să se dîcă și aceea, că presidentul societății istorice maghiare, episcopul Ipolyi, și vice-presidentul Francisc Pulszky, cari amândoi au ținut prelegeri — unul în Mureș-Osorheiu și celalalt în Sighișoara —, încă au făcut politică de dî, ce merită pedeapsă.

În cazul de față este vorba de aceasta: dacă Sașilor și Românilor le mai este permis a scrie istorie? Fără de Români nu se va pute scrie istoria patriei, de oarece multe publicațiuni prețioase au apărut numai în limba română. E vorba de aceea, ca prin lucrarea comună a istoriografulor de tustrele națiuni să se compună un tablou fidel a trecutului patriei noastre. Aceasta este cestiunea de principiu în cazul de față, și de aceea, domnilor jurați, mă veți declara de nevinovat. (Va urma).

Academia română.

Sesiune extraordinară.

Proces-verbal Nr. 36.

Ședința din 5 Iulie 1879.

(Urmare.)

„Ne mai fiind la ordinea zilei nici o lucrare, președintele invită pe secretarul general a da lectură raportului seu asupra lucrărilor din această cestiune:

D-lor, puțin mai lipsesce spre a se plini tocmai 12 ani, de când guvernul M. S. R. Domnitorul nostru Carol I a provocat în capitala României prima adunare a Societății literare române, compusă de unii din bărbații culți ai întregii Români spre a se ocupa aici cu toții la olaltă de cultura limbei naționale comune.

„Acea adunare a constituit la 1876. Societatea academică-Română, din care cei mai mulți dintre noi am făcut parte și care în decursul unei existenți modeste și adese ori greu amenințată, a căutat să așede temeliiile unui adevărat focar al culturii pentru Români. Până la ce punct ea a reușit cercând prin diferite experimente terământul solid ce i era necesariu pentru scopul ce își propusese aceasta nu este aici locul de a cer-

ceta cu deamêruntul. Destul ne va fi a spune, că silințele nepregetate ale societății academice, a determinat transformățiunea tericită ce ea încearcă astăzi astfel în cât academia Română nu poate nici o dată să uite, că dacă ea datoresce sporirea ei actuală generoaselor și patriotecelor dispozițiuni luate în favoarea ei de cătră puterile legiuitoare și esecutoare ale țerei, ea pururea trebuie să păstreze recunoscința filială Societății academice din sinul căreia ea a purces.

„Dar academia română proclamată acum Institut național în legile țerei a simțit de îndată că i cuvine a și crea o pozițiune mai stabilă, un cerc de lucrări mai întins, o activitate mai continuă.

„Spre a satisface aceste nouă datorințe impuse academiei, prin situațiunea ei de astăzi și conform unui vot vedător al sesiunii din anul trecut, membrii foastei societăți academice, au fost convocați estimp în sesiunea extraordinară, mai înainte de timpul adoptat pentru întrunirile ei anuale.

„Îndată după a noastră întrunire la 25 Mai trecut s'a manifestat legitima dorință imediat urmată de fapta de a rechema printre noi, pe toți acei membri ai Societății academice cari din cauze diferite renunțase a mai lua parte la lucrările Societății academice.

„A fost justă și înțeleaptă această măsură căci ea nea dus îndată conțințele prețioase ale mai multor bărbăți luminați adecă ale d-lor V. Alecsandri P. S. S. Episcopul Melchisedek T. Maiorescu. M. Fontaniu, precum și desiunea d-lui A. Mocioni remas de astă dată încă departe de noi numai din cauză de sănătate.

„Întruniți dar în număr mai considerabil de cât în oare care din sesiunile precedente, noi am proces într'o serie de 36 ședințe pe de o parte la prepararea, la desbateră și la votarea nouelor Statute și noului Regulament, care au să ne termine desvoltarea recerută pentru academia Română, pe de altă parte la regularea financiară a societății noastre, precum și a altor cestiuni accesorie care s'a prezentat în cursul sesiunii.

„Statutele noastre votate definitiv cu ³/₄ din toți membrii academiei în ședința din 21 Iunie (3 Iulie) și compusă din 46 articoli împărțiți în 3 părți tratând despre organizațiune, despre personal și despre avere și apoi Regulamentul votat la 30 Iunie (12 Iulie) în 97 articole cari desvoaltă și comentează dispozițiunile din Statute a stabilit în mod precis organizațiunea academiei.

„În trăsuri generale voiu aminti aici că principalele inovațiuni sânt:

„1). Permanența ședințelor academice în cursul anului (odată pe săptămână Vinerea de la 1 până 4 oare p. m). adausă și nu substituită sesiunii generale, care de aici înainte se va ține odată pe an, dar la o epocă mai înlesnitoare pentru cei mai mulți din membrii, adecă cu 25 zile înainte de săptămâna patimilor.

„2). Inițiativa celor 3 secțiuni (literară, istorică și științifică) ale academiei substituită în cele mai multe cestiuni științifice, cele a întregului corp, fără ca prin aceasta să fie distrusă unitatea academiei.

„3). Determinarea numărului de 12 membrii în fie care secțiune, ceea ce face un total de 36 membrii pentru întregul corp.

„4). Încredințarea sarcinelor de secretari ai acțiunilor și acele a secretariului general al academiei unor membri aleși de secțiuni și de corpul academic pe câte 7 ani pentru ca să se poată stabili o continuitate națională în toate lucrările ei.

5). Repărțirea fondurilor, dobândite până ađi de academie în specii

și categorii, corespunđitoare pe deplin cu destinațiunile acestor fonduri.

„Toate aceste reforme își aveau sorgințile lor în neajunsurile observate, în curs de cei 12 ani, a aplicărei vechilor noastre statute și regulamente.

„Să sperăm că ele vor aduce rezultatele așteptate. Negreșit că din partene, cu toții ne vom silă a realiza Unica pedecă la deplina desvoltare a activității academiei române, va fi poate încă mărginirea mijloacelor financiare de care ea dispune, și care din nenorocire sânt încă în mare disproporțiune cu dorințele și aspirațiunile noastre, precum și cu rezultatele ce publicul așteaptă de la noi. Când însă despre aceasta se va fi convins pe deplin publicul, atunci putem spera, că în sinul academiei, considerată ca adevăratul focar modern al luminilor naționale, vor încurge tot așa de generoase și de abundante donațiuni ca cele cu care strămoșii noștri înzestrau odinioară monastirile, privite pe atunci ca unicele sanctuarii ale luminii și ale patriotismului.

„Academiei îi aparține de acum înainte grigă de a și atrage prin lucrările sale cea nemărginită încredere a națiunii, care singură va legitima pe deplin în inimile tuturor Românilor, litlu impunător de Institut Național ce ea poartă de acum înainte în legiurile țerei.

„Noi toți, d-lor am lucrat în sesiunea de estimp, preocupați de unicul cuget de a ne înlesni cât mai bine pentru viitor atingerea acestui scop nalt.

„Tot pentru acea îndată după stabilirea nouelor noastre dispozițiuni regulamentare și spre a ne conforma tot odată cu ele, am cređut indispensabil a chema la puținele locuri vacante printre noi, bărbății pe care faptele i-au arătat ca pătrunși de importanța datorii academiei în sinul națiunii române, și specialiștii învățați cari au lucrat până acum afară de academie în diferitele ramuri ale științelor esacte sau naturale și care în academie vor găsi și mai mult îndemn a lucra în același sens.

„Astfel s'au ales în unicul loc vacant din secțiunea literară D. G. Chițu ear' pentru complectarea secțiunii științifice D. Em. Bacaloglu, d. Dim. Brândză și dr. Felics, profesori la universitatea din Bucuresci, Petru Poni din facultatea de științe de la Iași, N. Teclu, profesor de chimie în Viena și Paul Vasici, meritosul decan de vârstă al medicilor români de dincolo de Carpați. (Va urma).

Varietăți.

* (Concert) Brahms și Ioa-chim, vor concerta duminică în teatrul de aici.

* (Ordinațiunea ministeriului) de comerțiu dto 30/8 1879 Nr. 15763 opresce din 1 Octomvre a. c. publicarea cursului bursei și al efectelor din Viena și se ordineză publicarea lor numai în Budapesta. Interesenței de aceste lucruri se fac dară prin aceasta atenți cu acea observare, că tot în sensul sus numitei ordinațiuni au să solvească pentru împărțășirea lor, în Budapesta tacsă de 20 fl. în provincie însă cea de 60 fl. v. a.

(†) Paul Rainer, fost ministru de interne, după cum spune „P. N.”, s'a sinucis cu un revolver.

* „Arader Zeitung” spune, că oficerii români au cumpărat în Arad pentru România 500 de cai.

* (Foc). Sâmbătă sara după șase oare s'a aprins șura și grajdul din curtea din strada lungă Nr. 30 din suburbiul de jos de aici. Focul a mistuit amândouă obiectele; nu s'a estins mai departe, intervenind pompierii

dela institutul de alienați și cei din cetate.

* (Têrgul de țară). Cel de vite a fost mai slab ca cele două premergătoare. Cel de mărfuri a fost binișor cercetat. Mai de aproape vom raporta cu altă ocaziune.

* (Contra stelnițelor) sânt de curênd aflate două mijloace sigure și tare simple. Unul este o plantă, carea franțozesce se numesce: *Passe-rage*, nemțesce: „Pfefferkraut” și latinesce: *Lepidum sativum* și *latifolium*. Această plantă crește în grădini, în Germania și pe câmp, se pune în casa unde sânt stelnițe și peste o dî și noapte se lasă acolo. Toate stelnițele din casă fug la această plantă, se pun pe ea și sugênd din ea remân toate moarte; apoi se ea planta îndesuită de stelnițe și se bagă în foc. Al doilea mijloc eară sigur este *oalium chromo-acidale*, din care se topeș cam la 7 grame într'o litră. Cu fluiditatea aceasta se ung apoi crepăturile paturilor, icoanelor și a tuturor mobilelor și toate stelnițele se prăpădesc cu siguritate.

* (Mușcătura de viperă) se împedecă în creșterea ei periculoasă de viață prin spirt de Salmiac, cu care se spală rana mușcătorei îndată după întâmplare.

* (Cum se păstrează compotul?) Într'o sticlă mai mare se varsă o litră de vinars francez (Franzbranntwein); apoi se bagă în ea deosebite poame și tot deodată cu fiecare soi de poame și atâta zăhar, cât trage greutatea soiului respectiv. După aceea se astupă sticla umplută și se leagă și punêndu-se la locul ei destinat se păstrează în ea cel mai bun și îndelungat compot.

Sciri ultime.

(După „S. d. T. B.”)

Viena, 15 Septemvre n. După telegramele L. M. C. König cătră ducele de Württemberg coloanele combinate au sosit în 14 l. c. în același timp în Prielopolie. Coloanele au fost din partea reprezentanței cetății și din partea populațiunii primite amicabil și cu prevenire.

PARTEA ȘTIINȚIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Prelegere practică

despre

modul tractărei practice a pieselor de lectură în școala populară, cetită în ședința reuniunii învățătorilor români din țara Bêrsei în 5 Aprilie 1879

de

Domețiu Dogariu,

învățătoriu la școala capit. din Satulung.

(7 Urmare)

Ad 5. Copii, bucata aceasta de lectură este împărțită în mai multe părți. Aceasta este arătată și în tipariu căci acolo, unde o parte este despărțită de alta, șirurile sânt intrerupte, începênd earăși dela început. Să cetim dară încă odată toată bucata și vom vedé până unde merge o parte și despre ce tractează aceea.

Inv. În câte părți este împărțită dară această bucată de lectură? Scol. Această bucată de lectură este împărțită în 7 părți.

Inv. Despre ce tractează partea primă?

Scol. Despre corpul furnicilor și părțile corpului lor.

Inv. Despre ce tractează partea a doua?

Scol. Despre activitatea furnicilor lucrătoare.

Inv. Despre ce tractează partea a treia?

Scol. Despre puterea fizică a furnicilor.

Inv. Despre ce tractează partea a patra?

Scol. Despre trecerea furnicilor prin metamorfosă.

Inv. Despre ce tractează partea a cincea?

Scol. Despre soiul furnicilor și construirea locuințelor lor.

Inv. Despre ce tractează partea a șasa?

Scol. Despre somnul amorțitor de care sunt cuprinse furnicile peste iarnă.

Inv. Despre ce tractează partea a șaptea?

Scol. Despre folosul, ce ne aduc noaue furnicile.

Ad. 6. Bucata se va ceti din partea elevilor până la desteritate.

În finea finilor învățatorul va da elevilor unele ocupațiuni scripturistice sau teme stilistice despre furnică, pe cari vor avé să le lucre acasă d. e.

1. Descrieți furnica după următoarele întrebări:

a) Ce este furnica? b) De care clasă se ține? c) Care sunt părțile corpului ei? d) Ce însușiri sufltesci are ea? e) Unde locuiesce? f) Cu ce se nutrește? g) Ce folos și ce pagubă (daună) aduce ea oamenilor?

2. Numiți activitățile furnice!

3. Asemănați furnica cu albina și spuneți mai întâiu în ce samănă una cu alta, apoi în ce nu samănă!

4. Descrieți unui amic al vostru privelisea unui furnicariu în formă de epistolă, cam în următorul mod:

Satulung în 4 Aprilie 1879.

Iubite amice Aurelie!

Astăzi ni s'a dat ocaziunea de-a privi cu atențiune colonia unor lucrători negri, adecă a furnicilor dintr'un furnicariu. Legătura de amicitie ce există între noi, nu mă iartă, a nu'ți descrie și ție viețuirea acestor animale, pre cât am putut s'o cunosc chiar.

O linie neagră mi-a tras atențiunea acestor animale mitite, care m'a îndemnat a privi mai de-aproape chiar și la locuința lor.

Aceasta era zidită în pământ în forma unei sponghii și provădută cu mai multe celule și ambite subterane încruciate în toate direcțiunile. În celule erau mii de pupiloni din cari se desvoaltă furnicile.

Nu-ți poți inchipui, amice dragă, de câtă mirare am fost cuprins vădend diligența și activitatea acestor animale mitite. Până am stat față lângă acel furnicariu, au sosit mai multe furnici lucrătoare, cari aduceau cu sine sau câte o sfărimitură de pământ, sau câte o așchioară, sau ceva fluiditate de plante ori de animale; alte sâpau printre locuințele lor cărări în diferite direcțiuni. Fiecare își lucra lucrul ei fără șgomot și fără conturbare. Cugetam la tine, amicul meu, și țiceam în mine: că ce bine ar fi să privim împreună această scenă miraculoasă, dar fiind-că aceasta nu s'a potut întâmpla, ți-am descris-o. Dacă vei vedé și tu natura vre unui animal deosebit, te rog a mi-l descrie, asigurându-te că prin aceasta vei face o bucurie nespūsă amicului țeu

Iuliu. —

Bursa de Viena

din 12 Septemvre n. 1879.

Metalicele 5%	66 85
Împrumutul naț. 5% (argint)	68 20
Împrumutul de stat din 1860	123 20
Acțiuni de bancă	818 —
Acțiuni de credit	256 25
Valuta nouă imperială germană	57 80
London	117 90
Galbin	5 59
Napoleon d'aur (poli)	9 34

Economic.

Sibiu, 12 Septemvre n. Pro hectolitru: Grâu fl. 6.60—7.40; Grâu secăreț, fl. 5.70—6.30; Săcară fl. 4.—4.40; Orz fl. 3.90—4.30; Ovės fl. 2.—2.40; Cucuruz fl. 4.60—.5; Mălaiu fl. 5.—5.50; Cartofi fl. 1.25—1.55; Sămēnță de cânepă fl. 9.50—10; Mazere

fl. 6.—6.50; Linte fl. 10.—10.50; Fasole fl. 6.—7 pro 50 chilo; Făină de păne fl. 5.50; Slănină fl. 30—35; Unsoare de porc fl. 24.50—25; Său brut pro 50 chilo fl. 16; Său de luminări fl. 22.50—23; Luminări de său 50 chilo fl. 28—28.50; Săpun fl. 20—20.50; Fân 60 chilo fl. 0.70—0.75; Cănepă pro 50 chilo fl. 30—32 Lemne vērtoase de foc pro metru cubic fl. 3.—Spirt pro grad 55—60 cr. pro chilo: carne de vită 40—42 cr.; Carne de vițel 32—40 cr. carne de porc 35—38 cr.; carne de berbece 26—28 cr.; ouă 10 de 20 cr.

Mediaș, 11 Septemvre n. Pro hectolitru: Grâu fl. 6.—6.50; Grâu secăreț fl. 4.60—.5; Săcară fl. 4.25—.426; Ovės fl. 2.—2.20; Cucuruz fl. 4.—4.20; Sămēnță decănepă cu fl. —; Fasole fl. 5.—5.50 mazere fl. —; Cartofi fl. 0.30.—1.40; Fân fl. 1.—1.40; cel vechiu; cel nou fl. —; Cănepă fl. 30—34; Slănină pro 100 chilo: fl. 60—65; Unsoare de porc fl. 60—.65; Său deluminări fl. 40—50; Spirt pro grad cr. 10%; carne de vită pro chilo 40 cr.; carne de porc —44—cr. carne de vițel 40—44 cr.; carne de berbece 28—cr. — ouă 7 de 10 cr. Tergul de ață a fost unul dintre cele mai mari alé anului întreg, tot felul de fructe s'a adat în tērg în cantități nemaî pomenită și totuși au trecut toate fără excepție așa încât n'a rămas nimic; Timpul e noros și ploios, de altmintrea eminent.

Estras din foaia oficială „Budapesti Közlöny.”

Licitațiuni: în 4 Oct. și 4 Noemvre imob. lui Tomas Kessler în Alțina (trib. Sibiu); în 9 Oct. și 15 Noemv. imob. lui Petru Petcu în Săcele (trib. Brașov); în 6 Oct. și 6 Noemv. imob. lui Teodor Koston în Vlădeasa (judec. cerc. Aiud); în 29 Sept. și 29 Oct. imob. lui Ion Marcziș în Fileul de sus (trib. Turda); în 22 Sept. imob. lui Sidor Nistor în Năsăud (judec. cerc.); în 18 Sept. și 19 Oct. imob. lui Constantin Pușcaș în Bedurlo (judec. cerc. Teaca); în 27 Oct. și 27 Noemv. imob. moștenitorilor după Iosif Fülöp în Nagy-Leta (judec. cerc. Székelyhid); în 19 Sept. imob. soției lui Grigorie Deak în Boos (trib. Cluj); în 14 Oct. și 14 Noemv. imob. lui Ladislau Dragos în Cerghidul mare (judec. cerc. Sănmărtin); în 31 Oct. și 1 Dec. imob. Salomei Hondola în Balamir; în 27 Oct. și 27 Noemvre imob. Mariei Popa născută Teban în Vinerea (trib. Deva).

CONCURS.

Devenind vacant postul învățatoresc la scoala confesională rom. gr. or. din Bucium-Cerb ppresbiteratul Zlatnei inferioare, prin aceasta se escrie concurs până în 30 Sept. st. v. a. c. în care ți se va ține și alegerea.

Emolumentele sânt:

1. Din cassa fondului bisericesc în bani gata 150 fl. v. a.

2. Jumătate din venitul cantoral carele computat în bani face 25 fl.

3. Cuartir natural în edificiul scoalei și lemnele necesare pentru încălțit.

4. La subscrisul pentru instruirea alor douē copile va avé dejunul și prânțul.

Dela concurenți se recere să fie clerici ori pedagogi absoluți în institutul archidiecesan rom. gr. or. și să aibă examenul de calificațiune, cei cu pracsă și cântăreți se vor preferi.

Petițiunile astfel instruate vor avé în terminul de sus indicat a le subșterne prea onoratalui oficiu ppresbiteral rom. gr. or. din Abrudbánya). Din ședința comitetului parochial rom. gr. or.

Bucium-Cerb 26 Aug. 1879.

Ioan Todescu m/p.,

paroch și ca președinte al comitetului parochial.

Nr. 39—1879.

2—3

CONCURS.

La scoala normală capitală gr. or. din Reșinariu a devenit un post de învățatoriu vacant. Pentru întregirea acestuia se deschide concurs până în 28 Septemvre st. v. a. c.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

1. Un salariu anual de 350 fl. v. a. plătibil în rate lunare anticipative.

2. Relut pentru cuartir și lemne 60 fl.

Doritorii de-a ocupa acest post au să și așterne petițiunile lor până la terminul prefipt comitetului parochial pelângă care să dovedească:

a) că sânt de religiunea gr. or.;
b) că au absolvat cel puțin gimnasiul inferior și cursul pedagogico-teologic cu succes bun;

c) să producă atestat despre depunerea examenului de calificațiune învățătorească;

d) cei ce vor dovedî, că au absolvat clase mai multe și au și pracsă învățătorească se vor preferi.

Învățătoriu devenit ales va servi în primul an în mod provisoriu de probă; mai departe el va fi datoriu a ține duminica și sərbătoarea în rēnd cu ceilalți învățatori de aici câte o strană în biserică; de aceea se cere ca el să scie cântările și tipicul bisericesc.

Cei ce doresc a concura la acest post, vor fi datori a se presenta până la finea concursului aici la Reșinariu, și a cânta în biserică, pentru a li se cunoasce desteritatea în tipic și cântările bisericesci.

Concurentul, carele va dovedî calificațiunea de-apté propune sistematic cântările corale cu elevii scolari, are încă o remunerațiune anuală de 100 fl. v. a.

Reșinariu în 29 August 1879 st. v. În conșelegere cu părintele administrator protopresbiteral tractual.

Comitetul parochial.

Nr. 230

3—3

CONCURS.

Devenind vacant postul de învățatoriu la scoala confesională gr. or. din urbea Făgăraș în ppresbiteratul I al Făgărașului se escrie concurs cu terminul până la 22 Sept. a. c. st. v.

Emolumentele împreunate cu acest post, sânt: salariul anual în bani 200 fl. v. a. — dela popor prin repartițiune, cuartir natural în casele scoalei, și lemnele de foc pentru încălțit.

Dela concurenți se cere să fie clerici, sau pedagogi absoluți, cu cunoșcința limbilor patriei, să scie tipicul și cântările bisericesci.

Doritorii de-a ocupa postul acesta, au de ași așterne suplicele lor instruite în sensul „statut. organic” și al „dispoșițiunilor sinodale din 1873” — subscrisului oficiu ppresbiteral, notându se, că alesul va avé a conduce cântările în strana dreaptă în toate duminicile și sərbătorile cu elevii sei — în biserică.

Făgăraș 24 August 1879.

Cu încunoscințarea comitetului parochial.

Petru Popescu m. p.,
paroch și ppresbiter.

Nr. 218.

3—3

CONCURS.

În confomitate cu decisiunea preavenerabilului consistoriu archidiecesan dto 24 Maiu 1879 Nr. 1400 referitoare la ocuparea postului de capelan și totodată învățătorese în comuna Bulbuc și filia Curpeni, se escrie concurs cu terminul până la 23 Septemvre a. c. st. v.

Emolumentele sânt:

1. Din venitele stolare suma de 150 fl.

2. Salariu învățătorese 80 fl.

3. Alte venitite după funcțiunile îndatinat săvērșinde pe la casele creștinilor, precum: Osfeștăni, maslu și pomeniri 20 fl.

4. Cinci orgii lemne de foc compute a 2 fl. v. a. 10 fl.

Doritorii de-a ocupa acest post de învățatoriu și capelan au ași așterne suplicele lor instruite conform dispoșițiunilor statutului organic la scaunul ppresbiteral gr. or. al tractului Gioagiului II până la terminul mai sus însemnat, când se va efeptuî alegerea în fața locului.

Bulbuc în 21 August 1879.

Comitetul parochial în conșelegere cu oficiul ppresbiteral concernent.

Esarendare de cărcimărit prin licitațiune.

În 20 Septemvre a. c. la 10 oare înainte de ameați se va esarēnda prin licitațiune cărcimăritul din comuna Poplaca pe trei ani, începēnd dela Ianuarie n. 1880. Preful de esclamar e 2500 fl. v. a. Vadiul 5%. Celelalte condițiuni se pot vedé în cancelaria comunală și la oficiul de aici.

Sibiu în 6 Septemvre 1879.

3—3 [41] Oficiul pretorial central.

Nr. 1944 1879 tkv.

Arverési hirdetmény.

Az Abrudbányai kir. Járásbírószág mint telekkönyvi hatóság részéről közhírre tétetik hogy Paul Petru végrehajtatónak Popovics György végrehajtási szenedő ellen 200 fl.'s járulékaí iránt végrehajtási ügyben alperesnek a Petrosányi 25 szám tjbk. A + 1—17 Rend 15. 52. és 55 ház szám alatt tulajdónaúl felvett és 1304 fl. 29 kr. becsült ingatlanai az 1879 évi Oktober hó 4-ik napján dél. e. 9 órakor, mint második határidőben, a Petrosányi községi irodába megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt eladatni fog, u. m.:

1 szór. Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár, melyen alul az első árveréskor az árverésre kitézett birtok nem fog eladatni.

2 szór. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10%o vagyis 130 fl. 40 kr. készpénzben, vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni. Végrehajtó ettől mentes.

3-szór. Vevő köteles a vételárt két egyenlő részletben, és pedig: az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt, a második at ugyanazon naptól számítandó 15 nap alatt, minden egyes vételári részlet után a birtokbalépés napjától számítandó 6%o kamatokkal együtt ezen kir. telekkönyvi hatósághoz lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

4-szer. Vevő köteles az épületeket a birtokbalépés napjával tűzkár ellen biztosítani.

5-ször. Az árverés jogerőre emelkedésékor vevő a megvett ingatlan birtokába lép, ennél fogva a megvett ingatlan haszna és terhei ez időtől őt illetik.

6-szór. A tulajdonjog bekeblezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog vevő javára hivatalból eszközöltetni.

Az átruházási költségek vevőt terhelik.

7-szer. A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tenne, a megvett ingatlan az érdekelt felek bármelyikének kérelmére, a prts. 459. §-a értelmében vevő veszélyére és költségére, bánatpénzének elvesztése mellett, újabb árverés alá becsáttatni és csupán egy határidőnek kitézése mellett az előbbi becsáron alul is eladatni fog.

Felhivatnak azok, kik az árverésre kitézett javak iránt tulajdoni- vagy más igényt, a vagy elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vélnék, hogy a részbeni kereseteket e hirdetménynek a hivatalas lapban lett harmadik közzététele napjától számítandó 15 nap alatt, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be: különben azak a végrehajtás folyamát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Végül felszólíttatnak azon jelzalogos hitelezők, kik nem ezen telekkönyvi hatóság székhelyén, vagy annak közelében laknak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetésük végett helyben megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentésék be, ellenkező esetben hivatalból kinevezett ügygondnok által fognak képviseltetni.

Az Abrudbányán kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság Abrudbányán 1879 évi Junius hó 25-ik napján.

(L. S.) Römer György m. p.

[43] 1—3

m. k. jár. bíró.